RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2020/1942

z dne 14. maja 2020

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropskega organa za vrednostne papirje in trge (ESMA) za proračunsko leto 2018

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropskega organa za vrednostne papirje in trge za proračunsko leto 2018,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomske in monetarne zadeve,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0059/2020),

A. ker je na podlagi poročila o prihodkih in odhodkih Evropskega organa za vrednostne papirje in trge ([1]) (v nadaljnjem besedilu: organ) njegov končni proračun v proračunskem letu 2018 znašal 44 191 067 EUR, kar je 5,02 % več kot leta 2017; ker se organ financira iz prispevkov Unije (26,59 %), prispevkov nacionalnih nadzornih organov držav članic (46,44 %) in pristojbin, prejetih od nadzorovanih subjektov (25,78 %) ([2]);

B. ker je Računsko sodišče v poročilu o zaključnem računu organa za proračunsko leto 2018 (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča) navedlo, da je prejelo razumno zagotovilo o zanesljivosti računovodskih izkazov agencije ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij;

Upravljanje proračuna in finančno poslovodenje

1. z zadovoljstvom ugotavlja, da je stopnja izvrševanja proračuna zaradi proračunskega spremljanja v proračunskem letu 2018 znašala 99,99 %, kar je nekoliko manj (0,01 %) kot leta 2017; ugotavlja, da je stopnja izvrševanja plačil znašala 88,87 %, kar je 0,89 % manj kot leto prej;

2. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da organ v skladu z veljavno uredbo o pristojbinah bonitetnim agencijam zaračunava pristojbine, ki bi morale biti namenjene samo kritju njegovih odhodkov, povezanih z registracijo, certificiranjem in nadzorom bonitetnih agencij; ugotavlja, da so pristojbine, ki jih je organ zaračunal bonitetnim agencijam, te odhodke leta 2017 presegle za 853 950 EUR, organ pa je ta presežek porabil za druge dejavnosti, medtem ko so leta 2018 njegovi odhodki pristojbine, zaračunane bonitetnim agencijam, presegli za 224 664 EUR; ugotavlja, da nakopičeno odstopanje za obdobje 2015–2018 znaša 540 412 EUR; poleg tega opaža, da organ v skladu z veljavno uredbo o pristojbinah repozitorijem sklenjenih poslov zaračunava pristojbine, ki bi morale biti namenjene samo kritju njegovih odhodkov, povezanih z registracijo in nadzorom repozitorijev sklenjenih poslov; ugotavlja, da so odhodki organa v zvezi z registracijo in nadzorom repozitorijev sklenjenih poslov pristojbine, zaračunane v zvezi s tem, leta 2017 presegli za 452 466 EUR, leta 2018 pa so odhodki organa na istem področju pristojbine, zaračunane v zvezi s tem, presegli za 30 882 EUR; ugotavlja, da nakopičeno odstopanje za obdobje 2015–2018 znaša 545 735 EUR (oz. 6 %); opaža, da čeprav je organ upošteval smernice, ki jih je v zvezi s tem pripravila Komisija, lahko presežki in primanjkljaji privedejo do letnega navzkrižnega financiranja dejavnosti; je seznanjen z odgovorom organa, da je moral leta 2017 zaradi dela v zvezi z določenim tveganjem, povezanim z repozitoriji sklenjenih poslov, sredstva prerazporediti, zaradi česar je nastala vrzel med pobranimi pristojbinami in dejanskimi odhodki, pri čemer pa da je v zvezi s svojimi pristojbinami vedno upošteval smernice Komisije glede modela za pripravo proračuna, in da je treba morebitno kratkoročno neravnovesje dolgoročno izravnati; poziva organ, naj še naprej omejuje takšno navzkrižno financiranje, razen če v njegovem proračunu prihaja do ponavljajočih se večjih odstopanj;

3. opaža, da je v obdobju 2015–2018 s pristojbinami, ki so jih za registracijo, izdajo potrdil in nadzor plačale bonitetne agencije, skupni presežek znašal 0,5 milijona EUR; meni, da bi morali biti ti presežki začasni in se ne bi smeli uporabljati za stalno navzkrižno financiranje drugih dejavnosti;

([1]) UL C 19, 15.1.2019, str. 1.
([2]) UL C 19, 15.1.2019, str. 3.

Uspešnost

4. ugotavlja, da je organ zaključil 90 % dejavnosti iz letnega delovnega programa;

5. ugotavlja, da je bilo izvajanje direktive MiFID II najpomembnejši projekt, ki ga je organ v letu 2018 izvedel; ugotavlja tudi, da je bil eden od glavnih izzivov in ciljev organa pripraviti postopek za urejen izstop Združenega kraljestva iz Unije brez dogovora, v kar je bilo treba zaradi negotovosti vložiti več truda;

6. ugotavlja, da se delovna obremenitev organa stalno spreminja in vključuje tako regulativne naloge kot izvrševanje in uporabo zakonodaje Unije;

7. je seznanjen, da organ skupaj z Evropskim bančnim organom (EBA) in Evropskim organom za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA) tvori del skupnega odbora, katerega namen je zagotavljati medsektorsko skladnost in skupna stališča v zvezi z nadzorom nad finančnimi konglomerati in drugimi medsektorskimi vprašanji; je seznanjen tudi, da si organ z Agencijo Evropske unije za železnice deli računovodjo in skupaj z drugimi agencijami sodeluje v številnih skupnih javnih naročilih, pri čemer si vedno prizadeva, da bi prek sodelovanja izboljšal učinkovitost; močno spodbuja organ, naj dejavno išče možnosti za nadaljnje in širše sodelovanje z vsemi agencijami Unije;

8. ob upoštevanju pripomb organa za podelitev razrešnice v zvezi z zunanjo oceno treh evropskih nadzornih organov, ki je bila opravljena leta 2017, ugotavlja, da je bil zakonodajni postopek o pregledu evropskih nadzornih organov spomladi 2019 uspešno zaključen, in je seznanjen, da se Uredba (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]) in zadevna sektorska zakonodaja Unije zdaj ustrezno spreminjata;

9. pozdravlja preiskavo organa v zvezi s sistemi trgovanja z dividendno arbitražo, kot sta *cum ex* in *cum cum*; spodbuja organ, naj na podlagi te preiskave izpelje konkretne zaključke, da bi prakse, ki ogrožajo celovitost finančnih trgov Unije, odpravil in jih v prihodnje preprečil;

10. pozdravlja poročilo organa iz julija 2019 o predhodnih ugotovitvah v zvezi s sistemi za vračilo večkratnih davčnih odtegljajev, ki je bilo pripravljeno v odziv na resolucijo Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o aferi „Cum Ex“: gospodarski kriminal in vrzeli v veljavnem pravnem okviru (2018/2900(RSP)), v kateri je Parlament zahteval, da organ opravi preiskavo sistemov, kot sta *cum ex* in *cum cum*; pozdravlja tudi, da je odbor nadzornikov organa odobril uvedbo uradne preiskave v skladu s členom 22(4) Uredbe (EU) št. 1095/2010; spodbuja organ, naj na podlagi te preiskave izpelje konkretne zaključke, da bi prakse, ki ogrožajo celovitost finančnih trgov Unije, odpravil in jih v prihodnje preprečil;

11. poudarja, da ima organ bistveno vlogo pri spodbujanju enotnega nadzornega in regulativnega režima v evropskem finančnem sistemu, da bi zagotovil finančno stabilnost, bolje povezan, učinkovitejši in varnejši finančni trg, pa tudi visoko raven varstva potrošnikov v Uniji, in sicer s spodbujanjem pravičnosti in preglednosti na trgu proizvodov in finančnih storitev;

12. poudarja, da mora organ pri opravljanju svojih dejavnosti posebno pozornost nameniti zagotavljanju skladnosti s pravom Unije ter spoštovanju načela sorazmernosti in temeljnih načel notranjega trga;

13. je zaskrbljen, da bi izvajanje določb o nadzoru iz Uredbe (ES) št. 1060/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ([4]) v obliki smernic ter vprašanj in odgovorov lahko preobremenilo manjše akterje in s tem zmanjšalo konkurenco na trgu ([5]);

([3]) Uredba (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/77/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 84).

([4]) Uredba (ES) št. 1060/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o bonitetnih agencijah (UL L 302, 17.11.2009, str. 1).

([5]) Na podlagi povratnih informacij, ki jih je posredovalo podjetje Creditreform Rating AG.

14. poudarja, da bi moral organ v celoti in v roku izvesti vse svoje naloge, pri tem pa se omejiti izključno na naloge in mandat, ki sta mu jih dodelila Parlament in Svet, in nikoli ne poskušati širiti svojih pooblastil; poudarja, da bo osredotočenost na mandat, ki sta mu ga dodelila Parlament in Svet, vodila k uspešnejši in učinkovitejši rabi virov;

Kadrovska politika

15. ugotavlja, da je bil kadrovski načrt na dan 31. decembra 2018 uresničen 95,51-odstotno, saj je organ zaposloval 149 od 156 začasnih uslužbencev, odobrenih v proračunu Unije (v primerjavi s 150 odobrenimi delovnimi mesti v letu 2017); ugotavlja tudi, da je leta 2018 za organ delalo 68 pogodbenih uslužbencev in 14 napotenih nacionalnih strokovnjakov;

16. dvomi, da sredstva, dodeljena organu, zadostujejo, da bi lahko izpolnil vse obsežnejše naloge, na primer na področjih listinjenja, prospekta 3 in skladov denarnega trga, na katerih se je njegova delovna obremenitev povečala, ni pa mu bilo ob tem dodeljeno dodatno osebje;

17. z zadovoljstvom ugotavlja, da organ poroča, da sta spola na njegovih višjih vodstvenih položajih (en moški in ena ženska) in v upravnem odboru (trije moški in tri ženske) uravnoteženo zastopana;

18. ugotavlja, da je stopnja fluktuacije zaposlenih organa znašala 6,9 %, kar v skladu z zadanim ciljem organa, da bi znašala manj kot 10 %;

19. je seznanjen, da je organ sprejel politiko za zaščito človekovega dostojanstva in preprečevanje nadlegovanja ter je svoja prejšnja pravila posodobil s sklepom, ki ga je upravni odbor sprejel decembra 2018, in sicer v skladu z modelom Komisije; ugotavlja, da organ imenuje zaupnike in organizira redne dogodke za ozaveščanje;

20. dvomi, da je glede rabe virov dolgoročno najbolje, da se uporabljajo začasni delavci in zunanje svetovalne službe, namesto da bi povečali število internega osebja;

21. je seznanjen z ugotovitvijo Računskega sodišča, da vse agencije za svetovanje na področju informacijske tehnologije zaposlujejo zunanje osebje; poziva, naj se odvisnost od zaposlovanja zunanjega osebja na tem pomembnem in občutljivem področju čim bolj zmanjša, da bi omejili morebitna tveganja;

Javno naročanje

22. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da organ uporablja pogodbe z družbami IT, ki so oblikovane tako, da bi lahko pomenile napotitve agencijskih delavcev namesto zagotavljanja jasno določenih storitev ali blaga IT, medtem ko bi morala v skladu z Direktivo 2008/104/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([6]) veljati specifična pravila, poleg tega pa je zagotavljanje agencijskih delavcev dovoljeno samo s pogodbami s pooblaščenimi agencijami za začasno delo; ugotavlja, da uporaba pogodb o storitvah IT za zagotavljanje delavcev ne bi bila v skladu s socialno- in delovnopravnimi določbami Unije, zaradi nje pa bi bil organ izpostavljen pravnim tveganjem in tveganjem za ugled; poziva organ, naj zagotovi, da v pogodbah ne bo zmede med javnim naročanjem storitev IT in najemanjem agencijskih delavcev;

23. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je organ leta 2018 objavil javni razpis za najem novih pisarniških prostorov v Parizu; ugotavlja, da je organ sprva načrtoval skupni javni razpis z drugimi evropskimi organi, kot je Evropski bančni organ, ki se je takrat pripravljal na selitev iz Londona v Pariz; ugotavlja tudi, da pa sta organa prišla do zaključka, da skupen javni razpis ne bo prinesel predvidenih koristi, zato sta oba izvedla svoj ločeni javni razpis tako za najem pisarniških prostorov kot tudi za druge s tem povezane storitve, s čimer nista izkoristila priložnosti za ekonomijo obsega in večjo učinkovitost; poziva organ, naj bolj sodeluje z drugimi agencijami in, kadar je le mogoče, uporablja skupne postopke javnega naročanja, da bi izkoristil priložnosti za ekonomijo obsega in večjo učinkovitost;

24. ugotavlja, da je organ sicer vložil velike napore v pripravo razpisne dokumentacije za najem novih pisarniških prostorov in v metodologijo za ocenjevanje ponudb, a mora še izboljšati dokumentacijo in sledljivost ocen ponudb, zlasti ker so ocenjevalna poročila glavna referenca za različne faze postopka javnega naročanja in bi morala biti njihova vsebina zato izčrpna in zajemati vse ustrezne podrobnosti;

([6]) Direktiva 2008/104/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela (UL L 327, 5.12.2008, str. 9).

Preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter preglednost

25. ugotavlja, da 28 % proračuna organa izvira iz pristojbin, zaračunanih subjektom, ki jih nadzoruje; ugotavlja, da so bili izvedeni ukrepi za ublažitev nasprotij interesov ter da so bili ti ukrepi pregledani; poziva organ, naj organu za podelitev razrešnice še naprej poroča o ukrepih, ki jih je sprejel za preprečevanje nasprotij interesov; ugotavlja tudi, da organ meni, da bi, če bi pristojbine pobirala Komisija, prišlo do neučinkovitosti ter povečanja tveganja za netočnosti in napačne izračune, kar bi škodilo njenemu ugledu;

26. pozdravlja, da je bila objavljena dokumentacija o sestankih deležnikov, kot je zahtevala evropska varuhinja človekovih pravic; poziva organ, naj upošteva predlog evropske varuhinje človekovih pravic ter v svoje informacije za javnost vključi navedbo o tem, ali obstaja podrobna dokumentacija s specifičnega sestanka z deležniki in se tako lahko zahteva javni dostop do dokumentov, če ti dokumenti ne vsebujejo poslovno občutljivih informacij;

27. poudarja, kako pomembna je odprta, učinkovita in neodvisna uprava za vse agencije Unije in Unijo kot celoto; opozarja na težavo nasprotij interesov, ki je posledica pojava vrtljivih vrat, in poudarja, da je za obravnavanje tovrstnih težav potreben enoten pravni okvir;

Notranje kontrole

28. ob upoštevanju pripomb in opažanj organa za podelitev razrešnice, povezanih z revizijo, ki jo je služba Komisije za notranjo revizijo opravila v zvezi z medsebojnimi pregledi nacionalnih pristojnih organov, ugotavlja, da so bili vsi povezani ukrepi zaključeni;

29. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je služba za notranjo revizijo leta 2018 izdala revizijsko poročilo o prihodkih in upravljanju po dejavnosti v Evropskem organu za vrednostne papirje in trge ter da je organ pripravil akcijski načrt za obravnavo področij, na katerih so potrebne izboljšave; poziva organ, naj organu za podelitev razrešnice poroča o ukrepih, sprejetih v zvezi s tem;

Druge pripombe

30. ugotavlja, da je pričakovani izstop Združenega kraljestva iz Unije v letu 2018 močno vplival na načrtovano delo in rezultate organa ter povzročil veliko pripravljalnega dela, zlasti na področjih konvergence nadzora, preprečevanja drobitve in regulativne arbitraže ter neposrednega nadzora in ocene tveganja; ugotavlja, da je organ podrobno analiziral, kakšen vpliv bi imel pričakovani izstop Združenega kraljestva iz Unije na delovanje njegove organizacije, in da je predvidel namensko osebje za svetovanje o teh vprašanjih in redno poročanje o njih;

31. poziva organ, naj se osredotoči na razširjanje rezultatov svojih raziskav v splošni javnosti in naj slednjo doseže prek družbenih medijev in drugih medijskih kanalov;

32. poudarja, da je finančni sistem odgovoren za reševanje izzivov v zvezi s trajnostjo in zagotavljanje, da Unija izpolni svoje obveznosti iz Pariškega sporazuma na podlagi okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja; poudarja, da ima organ ključno vlogo pri vključevanju dejavnikov, povezanih z okoljem, družbo in upravljanjem, v regulativni in nadzorni okvir ter pri mobilizaciji in usmerjanju tokov zasebnega kapitala v trajnostne naložbe; zato poudarja, da je treba zagotoviti zadostna sredstva, da bi finančne institucije in pristojni nacionalni organi lahko spremljali izvajanje tega okvira;

33. sporoča, da so druge ugotovitve horizontalne narave, ki spremljajo sklep o razrešnici, zbrane v resoluciji z dne 14. maja 2020 ([7]) o uspešnosti, finančnem poslovodenju in nadzoru agencij.

([7]) Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0121.